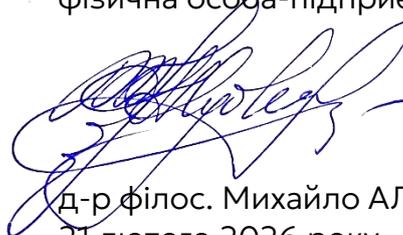

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Суб'єкт підвищення кваліфікації –
фізична особа-підприємець

д-р філос. Михайло АЛЬОХІН
21 лютого 2026 року

ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

«РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ ПРОФІЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ»

Київ – 2026

Розробник: АЛЬОХІН Михайло Михайлович – доктор філософії, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, учитель-методист, експерт з інституційного аудиту та сертифікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, суб'єкт підвищення кваліфікації – фізична особа-підприємець

Напрямок підвищення кваліфікації: «Реалізація державного стандарту профільної середньої освіти педагогічними працівниками, які викладають навчальні предмети/ інтегровані курси (у тому числі вибіркові освітні компоненти) у профільній школі»

Програма підвищення кваліфікації розроблена на основі Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, які беруть участь у реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти за темою «СТАРША ПРОФІЛЬНА ШКОЛА: НОВІ ПІДХОДИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 04 листопада 2025 року № 1452.

Термін дії програми: 2026 – 2031 роки.

Рецензент: ШАТРАВЕНКО-СОКОЛОВИЧ Юлія Олександрівна – кандидат педагогічних наук, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, учитель-методист, заступник директора з іноземних мов Приватного закладу освіти «Ліцей «КМДШ» Осокорки», автор навчальних програм та освітнього контенту

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність. Завершальний етап системного реформування загальної середньої освіти в Україні, детермінований імплементацією концепції «Нова українська школа», актуалізує необхідність докорінного перегляду методологічних підходів до організації освітнього процесу в закладах третього ступеня. Затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти та відповідних Типових освітніх програм для 10-12 класів створює нормативно-правове підґрунтя для розбудови мережі академічних ліцеїв, що, своєю чергою, висуває підвищені вимоги до професійної компетентності педагогічних працівників як ключових суб'єктів трансформаційних змін.

У межах зазначеної парадигми особливої ваги набуває безперервний професійний розвиток учителя, чия діяльність у профільному ліцеї трансформується у складний процес фасилітації та менторства. Сучасний педагог має демонструвати високий рівень готовності до проектування авторських навчальних програм на основі модельних, а також до інтеграції кар'єро-орієнтованого консультування безпосередньо у структуру викладання окремих освітніх галузей.

Розроблена Типова програма підвищення кваліфікації базується на синергії андрагогічного, акмеологічного та аксіологічного підходів, що забезпечує спрямованість навчання на досягнення професійних вершин та ціннісне усвідомлення реформи. Структура програми передбачає раціональне співвідношення теоретичного базису та практико-орієнтованого складника, сприяючи формуванню в педагогів здатності ефективно впроваджувати інноваційні технології навчання та реалізовувати завдання профілізації в умовах динамічного освітнього середовища.

Цільова група: педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти, які беруть участь у реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти.

Обсяг (тривалість): 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації програми: на основі Типової програми суб'єкти підвищення кваліфікації розробляють власні програми відповідно до специфіки освітньої галузі.

Форма підвищення кваліфікації: очна, очно-дистанційна, дистанційно (формується окремі групи за різними формами підвищення кваліфікації за запитом).

Мета підвищення кваліфікації – розвиток компетентностей педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти для ефективного реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти, формування готовності до впровадження нових підходів, сучасних методик і технологій навчання на рівні профільної середньої освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

окреслити нормативно-правові засади Державного стандарту профільної середньої освіти, його роль та складники;

забезпечити розуміння змісту й структури Типової освітньої програми для 10-12 класів академічних ліцеїв;

розвинути вміння щодо розроблення навчальних програм на основі модельних і Державного стандарту профільної середньої освіти відповідно до профілю з урахуванням потреб учнівства, удосконалити компетентності педагогічних працівників щодо викладання предметів / інтегрованих курсів у старшій профільній школі, зокрема на основному й поглибленому рівнях;

формувати вміння застосовувати елементи профорієнтації та кар'єрного консультування під час реалізації змісту освітньої галузі;

розвинути здатність ефективно використовувати цифрові інструменти й технології під час викладання предметів / інтегрованих курсів;

поглибити розуміння специфіки здійснення оцінювання в старшій профільній школі.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться (відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом МОН України від 29 серпня 2024 року № 1225): предметно-методична компетентність (А2), інформаційно-цифрова компетентність (А3), організаційна компетентність (Г2), оцінювально-аналітична компетентність (Г3).

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

За результатами навчання педагоги оволодіють знаннями та розвинуть уміння щодо:

організації освітнього процесу в старшій школі відповідно до нормативно-правових засад Державного стандарту профільної середньої освіти, практичного застосування Типової освітньої програми для 10-12 класів академічних ліцеїв;

створення навчальних програм на основі модельних і Державного стандарту профільної середньої освіти;

викладання навчальних предметів та інтегрованих курсів на основному й поглибленому рівнях у старшій профільній школі, інтеграції галузей та предметів / курсів;

застосування цифрових інструментів і технологій у старшій профільній школі; використання елементів профорієнтації та кар'єрного консультування під час викладання предметів і курсів за освітніми галузями;

здійснення оцінювання досягнень здобувачів освіти на основному та поглибленому рівнях у старшій профільній школі.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації. Результати підвищення кваліфікації оцінюються на основі компетентнісного підходу з використанням компетентнісного тесту, який передбачає не лише перевірку теоретичних знань, а й оцінювання здатності застосовувати отримані знання на практиці, вирішувати професійні завдання тощо.

Компетентнісний тест виконується за допомогою сервісу цифрових тестувань ClassTime та передбачає виконання завдань різних типів, зокрема і кейсів, розв'язання яких передбачає надання відкритих відповідей, перевірку яких здійснює особа, яка реалізовує програму підвищення кваліфікації. Педагогічний працівник має 2 спроби проходження компетентнісного тесту з можливості після здачі тесту отримати інформації про правильність / часткову правильність /

неправильність виконання кожного конкретного завдання, але без можливості отримати від сервісу цифрових тестувань правильні відповіді.

Час проходження компетентнісного тесту є обмежений засобами сервісу цифрових тестувань. Педагогічний працівник під час проходження тесту за допомогою інструменту «Чат» сервісу цифрових тестувань може надати зворотний зв'язок суб'єкту підвищення кваліфікації.

Документ про підвищення кваліфікації педагогічним працівникам видається за умови правильності (успішності) виконання компетентнісного тесту на 80 % і більше.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації: за результатами виконання Програми суб'єкт підвищення кваліфікації видає іменний Сертифікат, який відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (зі змінами).

Особа, яка забезпечує виконання програми – АЛЬОХІН Михайло Михайлович
рівень вищої освіти – магістр;
науковий ступінь – доктор філософії із соціальної роботи;
кваліфікаційна категорія – вища;
педагогічне/вчене звання – учитель-методист;
досвід роботи – 10 років педагогічного стажу на посадах вчителя, заступника директора з навчально-методичної роботи, директора закладу загальної середньої освіти;
додаткова експертиза – автор модельних навчальних програм та освітнього контенту, сертифікований експерт з інституційного аудиту та сертифікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти.

Строки виконання програми – від 1 тижня до 1 місяця (відповідно до запиту групи).

Місце виконання програми: за місцезнаходженням замовника або у дистанційному форматі.

Вартість – 1500 грн з однієї особи.

Графік освітнього процесу погоджується із замовником(ами) програми.

Мінімальна кількість осіб у групі не встановлюється, максимальна – 50 осіб.

Часткові освітні та/або професійні кваліфікації не присвоюються.

Під час та після проходження програми підвищення кваліфікації слухачі забезпечуються супроводом шляхом додавання у онлайн-спільноту курсу з можливістю живого спілкування із суб'єктом підвищення кваліфікації.

Додаткові послуги (організація трансферу, забезпечення проживання і харчування, перелік можливих послуг для осіб з інвалідністю тощо) суб'єктом кваліфікації не надаються.

II. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВИТИ					
Тема 1.1. Засади Державного стандарту профільної середньої	1	-	1	-	2
Тема 1.2. Типова освітня програма для академічних ліцеїв	1	-	1	-	2
Разом за модулем	2	-	2	-	4
МОДУЛЬ 2. МОДЕЛЮВАННЯ ЗМІСТУ ОСВИТИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТЬНОГО ПРОСТОРУ В АКАДЕМІЧНОМУ ЛІЦЕЇ					
Тема 2.1. Модельні навчальні програми: складники та адаптація	1	-	-	-	1
Тема 2.2. Навчальні програми: розроблення, затвердження, упровадження	1	2	-	-	3
Тема 2.3. Організація освітнього простору в академічному ліцеї	-	-	1	-	1
Разом за модулем	2	2	1	-	5
МОДУЛЬ 3. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТІВ / КУРСІВ ОСНОВНОГО ТА ПОГЛИБЛЕНОГО РІВНІВ У СТАРШІЙ ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ					
Тема 3.1. Особливості викладання навчальних предметів та інтегрованих курсів на основному й поглибленому рівнях	2	5	3	-	10
Тема 3.2. Використання цифрових інструментів і технологій у старшій профільній школі	-	2	-	-	2
Тема 3.3. Профорієнтація та кар'єрне консультування у викладанні предметів і курсів за освітніми галузями	-	1	-	-	1
Разом за модулем	2	8	3	-	13
МОДУЛЬ 4. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ НА РІВНІ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВИТИ					
Тема 4.1. Підходи до оцінювання результатів навчання в старшій профільній школі	2	-	1	-	3
Тема 4.2. Інструментарій оцінювання результатів навчання здобувачів профільної середньої освіти	-	2	1	-	3
Разом за модулем	2	2	2	-	6
Підсумкові заходи	-	-	-	2	2
УСЬОГО:	8	12	8	2	30

III. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

МОДУЛЬ 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ

Тема 1.1. Засади Державного стандарту профільної середньої освіти

Лекції: Зміст і структура Державного стандарту профільної середньої освіти. Базовий навчальний план профільної середньої освіти. Компетентнісний потенціал освітніх галузей та базові знання. Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів профільної середньої освіти відповідно до освітніх галузей.

Самостійна робота: опрацювання компетентнісного потенціалу, базових знань та вимог до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти відповідної освітньої галузі відповідно до чеклиста.

Тема 1.2. Типова освітня програма для академічних ліцеїв

Лекції: Структура та зміст Типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням. Типовий навчальний план. Обов'язкові та вибіркові освітні компоненти. Інтегровані курси (зокрема й міжгалузеві). Форми організації освітнього процесу. Кластери та профілі навчання. Змінні групи. Засади створення освітньої програми закладу освіти на основі Типової освітньої програми.

Самостійна робота: складання частини проєкту навчального плану як компоненту Освітньої програми закладу освіти для однієї із освітніх галузей (у трирічній (на 10-12 класи) перспективі), використовуючи модельні навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано МОН України».

МОДУЛЬ 2. МОДЕЛЮВАННЯ ЗМІСТУ ОСВІТИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ В АКАДЕМІЧНОМУ ЛІЦЕЇ

Тема 2.1. Модельні навчальні програми: складники та адаптація

Лекції: Модельні навчальні програми для обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів. Складники модельних навчальних програм профільної середньої освіти. Вимоги до модельних навчальних програм. Модельні навчальні програми основного та поглибленого рівнів. Адаптація модельних навчальних програм до специфіки закладу освіти та профілю навчання.

Тема 2.2. Навчальні програми: розроблення, затвердження, впровадження

Лекції: Навчальні програми для обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів. Розроблення навчальних програм на основі модельних / не на основі модельних. Освітній дизайн навчальної програми. Ідеї для створення навчальних програм. Затвердження та впровадження навчальних програм.

Практичні заняття (на вибір):

розробка проєкту навчальної програми для обов'язкового або вибіркового освітнього компоненту на основі модельної навчальної програми, якій надано гриф «Рекомендовано МОН», відповідно до кількості годин, передбаченій у навчальному плані закладу освіти на навчальний предмет (інтегрований курс), а також освітній запит та потенціал здобувачів освіти;

розробка проєкту навчальної програми для вибіркового освітнього компоненту не на основі модельної навчальної програми.

Тема 2.3. Організація освітнього простору в академічному ліцеї

Самостійна робота: Ознайомлення із сучасними вимогами до організації освітнього простору та матеріально-технічного забезпечення в академічному ліцеї. Платформи дистанційного навчання та їхні функціональні можливості. Організація змішаного навчання: поєднання очних і дистанційних форм.

МОДУЛЬ 3. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТІВ / КУРСІВ ОСНОВНОГО ТА ПОГЛИБЛЕНОГО РІВНІВ У СТАРШІЙ ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ

Тема 3.1. Особливості викладання навчальних предметів та інтегрованих курсів на основному й поглибленому рівнях

Лекції: Викладання предметів на основному та поглибленому рівнях. Особливості викладання інтегрованих курсів. Розвиток критичного мислення через інтеграцію освітніх галузей. Командна робота педагогів у викладанні інтегрованих курсів. Учитель як фасилітатор: стратегія супроводу замість контролю. Забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти в старшій профільній школі.

Практичні заняття: розробка та апробація в освітньому процесі компетентнісних (кластерних) завдань навчального предмета (інтегрованого курсу) на вибір; розробка та апробація в освітньому процесі інтегрованого освітнього контенту (сюжетна, інструментальна інтеграція або феномен-орієнтоване навчання).

Самостійна робота: опрацювання методичних матеріалів із розробки компетентнісних завдань.

Тема 3.2. Використання цифрових інструментів і технологій у старшій профільній школі

Практичні заняття: Цифрові інструменти та їхній потенціал для профільної середньої освіти. Огляд сучасних освітніх онлайн-платформ. Створення та адаптація цифрових навчальних матеріалів для старшої профільної школи. Використання штучного інтелекту для персоналізації навчання: можливості й етичні аспекти. Цифрова грамотність педагогів і здобувачів освіти.

Тема 3.3. Профорієнтація та кар'єрне консультування у викладанні предметів і курсів за освітніми галузями

Практичні заняття: Профорієнтація у викладанні предметів та курсів за освітніми галузями. Роль учителя в кар'єрному консультуванні. Розробка сюжетних навчальних матеріалів (із профорієнтаційним змістом).

МОДУЛЬ 4. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ НА РІВНІ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Тема 4.1. Підходи до оцінювання результатів навчання в старшій профільній школі

Лекції: Види оцінювання. Загальні критерії оцінювання та галузеві критерії. Особливості оцінювання обов'язкових освітніх компонентів. Специфіка оцінювання

вибіркових курсів. Вибір закладом освіти власної шкали оцінювання чи системи оцінювання, визначеної законодавством.

Самостійна робота: розробка силабусу навчального предмета (інтегрованого курсу) на один семестр навчання за 100-бальною накопичувальною системою оцінювання.

Тема 4.2. Інструментарій оцінювання результатів навчання здобувачів профільної середньої освіти

Лекції: Принципи й характеристики ефективного оцінювання (формульованого, підсумкового тощо). Самооцінювання і взаємооцінювання здобувачів освіти. Застосування цифрових інструментів для оцінювання. Розвиток рефлексивних навичок у здобувачів профільної середньої освіти. Оцінювання в очному, дистанційному й змішаному навчанні.

Самостійна робота: розробка критеріїв формульованого оцінювання для 3 видів навчальної діяльності (на вибір) відповідного навчального предмета (інтегрованого курсу).

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників: постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>.

2. Про затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 25.07.2024 № 851. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-2024-%D0%BF#Text>

3. Про затвердження Концептуальних засад реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї): наказ Міністерства освіти і науки України від 10.10.2024 № 1451. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhenniakontseptualnykh-zasad-reformuvannia-profilnoi-serednoi-osvity-akademichni-litsei>.

4. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinohostandardu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>

5. Про затвердження типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням: наказ Міністерства освіти і науки України від 26.05.2025 № 765 зі змінами від 19.07.2025 № 884. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/2025/06/25/topdlya-10-12-kl-zzso-yaki-zabezp-zdob-prof-osvity-25-06-2025-1.pdf>

6. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 № 463-IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>.

7. Кремень В. Г., Топузов О. М., Ляшенко О. І., Мальований Ю. Т., Засекіна Т. М. Профільна середня освіта: концептуальні засади для нової української школи. Вісник Національної академії педагогічних наук України, 2023. № 5(2). С. 1-8. URL: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5201>.

8. Профільна середня освіта: виклики і шляхи реалізації збірник матеріалів / за заг. ред. Ляшенко О. І., Засекіної Т. М., Мальованого Ю. І., Литвинової С. Г., Малиношевської А. В. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2024. 288 с. URL:

https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740085/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9C%D0%A1_v5.pdf.

9. Розробляємо модельну навчальну / навчальну програму : інструктивно-методичні рекомендації для авторів модельних навчальних / навчальних програм з навчальних програм / інтегрованих курсів. Державна установа «Український інститут розвитку освіти», Державна служба якості освіти України. Київ, 2025. 28 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/05/uied67ag-26.05.2025.pdf>

10. Старша профільна школа: кроки до становлення. Версія 2.0 / Фасоля О., Сеїтосманов А., Мархлевські В. К., 2024. 76 с. <https://decentralization.ua/uploads/library/file/952/ProfileEducation>

11. Годлевська К. В., Котун К. В., Постригач Н. О., Старощук Ю. М. Професійна підготовка вчителів старшої школи у зарубіжних країнах: навчальний посібник для дистанційного курсу. Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, 2022. 190 с. URL: <https://surl.li/sztvun>

12. Гривко А., Ващенко Л. Поточне та формувальне оцінювання в базовій та старшій профільній школі. Український педагогічний журнал. 2021. № 2. С. 72- 83. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2021-2-72-83>

13. Гуцало Л. В., Маркевич О. В. Організація профільного навчання в Україні: законодавство та практичне втілення (на прикладі Наукового ліцею Житомирського державного університету імені Івана Франка). Актуальні питання у сучасній науці. 2024. № 24. С. 798-812. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/40114/>.

14. Топузов О. М., Малихін О. В., Алексеева С. В., Арістова Н. О. Індивідуалізація навчання в умовах змішаної форми організації освітнього процесу у профільній старшій школі: методичний посібник. [Електронне видання]. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2024. 99 с. URL: <https://surl.li/rqlmnn>